

KETKÄ PUHUVAT LUOKASSA -KARTOITUS

Tavoite: Ota selvää, miten puheenvuorot luokassa jakautuvat

Tutkimukset osoittavat, että saatujen puheenvuorojen määrässä on eroja sukupuolten välillä. Erityisesti luokahuoneessa on kyse siitä, kenen aikuiset ja luokahuoneeseen muodostunut kulttuuri sallii puhua ja millä äänenvoimakkuudella.

Tilaan ottaminen, kuulluksi tuleminen ja se, että tuntee omilla mielipiteillä olevan merkitystä, on tärkeää oppilaalle. Tasa-arvoinen puheenvuorojen jakaminen antaa tilaa kaikkien äänille, tukee muiden mielipiteiden kunnioittamista ja antaa oppilaalle mahdollisuuden ilmaista itseään turvallisesti.

TUTKI MUUTAMIEN KOULUTUNTIENTEN AIKANA, KUKA SAA JA OTTAA PUHETILAA LUOKASSA

Valmistautuminen

- Kartoittaminen tehdään yhdessä oppilaiden kanssa yhden tai useamman oppiaineen tunneilla. Oppilaiden kanssa voidaan tehdä koko työ yhdessä tai sitten jakaen oppilaille omat vastualueensa.
- Tee oppilaista nimilista
- Työstä oppilaiden kanssa havaintolista tarkkailtavista asioista. Valitkaa lopuksi vain muutama aihe, jotta ehditte tarkkailla tapahtumien kulkua kunnolla.
- Tee selväksi mihin havainnoinnissa tulisi kiinnittää huomiota. Se voi olla joko pelkkä opettajan tai oppilaiden toiminnan tarkkailu, mutta on myös mahdollista tutkia molempia samaan aikaan.
- Pyydä oppilaita itse kertomaan luokalle ja opettajalle etukäteen, mistä tutkimuksessa on kyse ja mikä on tutkimuksen tarkoitus.
- Kopioi luokalle oppilaslista ja havainnointikysymykset.

Havainnointi

- Toistakaa havainnointiharjoitus useamman kerran saman opettajan tunneilla, mutta myös eri opettajien tunneilla, jotta näet toistuuko joku asia kaavamaisesti.
- Kirjoittakaa heti havainnoinnin päättymisen jälkeen ylös kaikki asiat, jotka tulivat mieleen tarkkailun aikana.
- Tee havainnoista yhteenveto.

Havainnoinnin analyysi

- Analysoikaa tuloksia esim. seuraavalla oppitunnilla, oppilastyöryhmässä tai tasa-arvotyöryhmässä.
 - Mistä tulokset mielestänne kertovat?
 - Mistä tulokset johtuvat?
 - Tutki, ottavatko tai annetaanko tytöille tai pojille enemmän tilaa. Vaikuttiko opettajien sukupuoli tilanteisiin?
 - Mitkä oppitunneilla esiintyneet rutiinit ja menetelmät johtivat näihin tuloksiin?
 - Miten oppitunteja voisi kehittää siten, että mahdollistettaisiin oppilaiden tasavertainen kohtelu?

Keskustelu toimenpiteistä

- Miten jatkatte tästä? Oppilaat voivat esitellä tekemäänsä tutkimusta opettajien kokouksessa ja koulun aamunavauksissa tai vastaavissa kokoontumisissa.
- Miten opettajat ovat vastuussa muutoksesta, omista käytännöistään ja asian jatkokäsittelystä oppilaiden ja henkilökunnan kanssa.

Seuranta

- Toista havainnointiharjoitus, kun olette kehittäneet uusia metodeja, menetelmiä ja toimintatapoja. Tarkkailkaa muutosta esimerkiksi lukukausittain.

